

O. Jacek Norkowski OP: Śmierć mózgowa. Kiedy umiera człowiek?

W roku 1968 specjalna komisja w USA zaproponowała uznanie śmierci całego mózgu za kryterium do orzekania śmierci danej osoby

W praktyce medycznej i prawie za moment śmierci uznawano tradycyjnie chwilę, w której doszło do nieodwracalnego ustania czynności oddychania i akcji serca. Pomimo swej umowności, wynikającej z tego, że dość wcześnie zdano sobie sprawę z faktu, iż śmierć musi następować w jakiś czas po wystąpieniu owych symptomów, ta klasyczna definicja śmierci była powszechnie akceptowana. W prawie amerykańskim na przykład śmierć definiowano jako „zatrzymanie krążenia krwi oraz związane z tym ustanie funkcji życiowych, takich jak: oddychanie, bicie serca itp.”. Prawo dodawało również, że „śmierć ma miejsce wtedy, gdy kończy się życie i nie można

jej stwierdzić aż do momentu ustania akcji serca oraz oddechu. Śmierć nie jest zjawiskiem ciągłym, lecz ma miejsce w jakimś ściśle określonym momencie”.

Na przełomie lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych XX wieku pojawiły się pierwsze głosy, aby śmierć człowieka zdefiniować w inny sposób. W roku 1968 specjalna komisja powołana na Uniwersytecie Harvarda zaproponowała uznanie śmierci całego mózgu za kryterium do orzekania śmierci danej osoby.

Przeczytaj cały tekst

O. dr nauk med. Jacek Maria Norkowski OP (1957) jest absolwentem Akademii Medycznej w Poznaniu, którą ukończył w roku 1982. Po ukończeniu studiów medycznych wstąpił do zakonu dominikańskiego. Studia filozoficzne i teologiczne odbywał w Krakowie, gdzie w roku 1989. otrzymał święcenia kapłańskie. W roku 1990, na Papieskiej Akademii Teologicznej, uzyskał tytuł magistra w dziedzinie filozofii za pracę na temat teorii powstawania i rozwoju świadomości u człowieka napisaną pod kierunkiem dr. Alfreda Gawrońskiego.

W latach 1991-92 odbył staż w centrum bioetycznym Pope John XXIII Medical-Moral Research and Education Center w Bostonie. Tu zainteresował się problemem kryteriów śmierci człowieka, koniecznych dla podejmowania decyzji dotyczących chorych w stanach terminalnych oraz dawców organów do przeszczepów. To zainteresowanie zaowocowało dalszymi studiami podjętymi w Rzymie i zakończonymi obroną licencjatu na uniwersytecie Angelicum poświęconemu tematowi tzw. mózgowych kryteriów śmierci człowieka w roku 2003. W 2009 roku obronił na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika / Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera pracę doktorską pod tytułem: „Śpiączka pourazowa, stan wegetatywny oraz śmierć mózgowa w świetle wybranego piśmiennictwa. Ewolucja poglądów medycznych i jej etyczne implikacje” napisaną pod kierunkiem prof. zw. dr hab. med. Jan Talara.

O. Jacek Maria Norkowski zajmuje się również innymi tematami z pogranicza medycyny, etyki i filozofii, które stają się coraz ważniejsze dla całego społeczeństwa.